

Ogólne zasady przekraczania granic zewnętrznych Unii Europejskiej (UE) przez obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz obywateli brytyjskich terytoriów zamorskich, obywateli polskich na stałe zamieszkujących na terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej po zakończeniu okresu przejściowego – najczęściej zadawane pytania

Podmioty uprawnione do skorzystania ze zwrotu VAT w ramach procedury TAX FREE określa art. 126 ust. 1 ustawy o VAT. Zgodnie z tym przepisem uprawnione do zwrotu VAT w procedurze TAX FREE są **osoby fizyczne niemające stałego miejsca zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej**.

Natomiast stosownie do art. 126 ust. 2 ustawy o VAT **stałe miejsce zamieszkania ustala się na podstawie paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość**. Zatem status podróżnego jest powiązany z jego stałym miejscem zamieszkania poza terytorium UE.

Kwestię uprawnień obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz terytoriów zależnych niewchodzących w skład Zjednoczonego Królestwa, wywożących w bagażu osobistym towary w ramach procedury TAX FREE należy od 1 stycznia 2021 r. rozpatrywać przez pryzmat braku posiadania przez nich stałego miejsca zamieszkania na terytorium UE. Tak jak wskazuje ustawa o VAT – w art. 126 ust. 2 – stałe miejsce zamieszkania podróżnego będącego obywatelem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz terytoriów zależnych niewchodzących w skład Zjednoczonego Królestwa ustala się na podstawie paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość. Chodzi o dokument uznany przez władze kraju, na którego terenie następuje sprzedaż towarów. Od 1 stycznia 2021 r. Wielka Brytania staje się krajem trzecim zatem obywatele z Wielkiej Brytanii będą mogli korzystać z systemu TAX FREE po spełnieniu warunków wynikających z przepisów.

Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z Protokołem w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej, Irlandia Północna w zakresie transakcji towarowych będzie nadal traktowana jako państwo członkowskie UE. **Zatem procedura TAX FREE nie będzie miała zastosowania do osób fizycznych mających stałe miejsce zamieszkania w Irlandii Północnej.**

Jeśli na podstawie paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość będzie wynikało, że podróżny ma stałe miejsce zamieszkania na terytorium Wielkiej Brytanii, z wyłączeniem Irlandii Północnej, to będzie przysługiwał mu zwrot VAT w ramach procedury TAX FREE na zasadach określonych w ustawie o VAT (Rozdział 6).

Najczęściej zadawane pytania:

1. Jak po 1.01 2021 r. pod względem TAX FREE należy traktować obywateli polskich, legitymujących się paszportem RP i posiadających „karty pobytu, rezydenta” w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej?

W przypadku obywateli polskich zamieszkujących na stałe w Wielkiej Brytanii, legitymujących się paszportem Rzeczypospolitej Polskiej i posiadających „karty pobytu, rezydenta” w Wielkiej Brytanii można traktować dla celów TAX FREE jako osoby fizyczne mające stałe miejsce zamieszkania na terytorium Wielkiej Brytanii, tj. poza terytorium UE.

Podkreślić należy, że **stałe miejsce zamieszkania ustala się na podstawie paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość** (art. 126 ust. 2 ustawy o VAT). Zatem przez stałe miejsce

zamieszkania należy rozumieć miejsce wskazane, jako takie, w paszporcie, lub innym dokumencie potwierdzającym tożsamość, uznanym za ważny przez państwo, na którego terytorium odbywa się dostawa towarów. Stałe miejsce zamieszkania znajduje się w państwie, wskazanym w paszporcie lub innym dokumencie stwierdzającym tożsamość. Jednocześnie należy zauważyć, że dokument TAX FREE wystawiony przez sprzedawcę zawiera m.in. adres podróznego (kraj, miejscowość, nazwę ulicy, numer domu, lokalu) oraz numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość podróznego oraz nazwę kraju, który wydał paszport lub inny dokument stwierdzający tożsamość podróznego.

W przypadku, gdy podróznym legitymuje się polskim paszportem, a faktycznie ma stałe miejsce zamieszkania w Wielkiej Brytanii to ustalenie stałego miejsca zamieszkania można dokonać na podstawie innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, np. „karty pobytu, rezydenta”.

W takim przypadku dokument TAX FREE powinien zawierać dane innego dokumentu stwierdzającego tożsamość (np. karty pobytu, rezydenta), na podstawie którego ustalone zostało stałe miejsce zamieszkania poza terytorium UE.

Należy pamiętać, że dla dostaw towarów terytorium Irlandii Północnej będzie traktowane od 1 stycznia 2021 r. tak jak każde inne państwo członkowskie UE. W związku z tym na potrzeby TAX FREE osoby mające stałe miejsce zamieszkania na terytorium Irlandii Północnej należy traktować jako osoby mające stałe miejsce zamieszkania na terytorium UE.

2. W jaki sposób, na podstawie jakich dokumentów należy weryfikować uprawnienia podróznym posiadającym stałe miejsce zamieszkania na terytorium Irlandii Północnej do korzystania z procedury TAX FREE?

Osoby posiadające stałe miejsce zamieszkania na terytorium Irlandii Północnej nie mogą skorzystać z procedury TAX FREE, bowiem terytorium tego kraju od 1 stycznia 2021 r. nadal będzie traktowane tak jak każde inne państwo członkowskie UE. Stałe miejsce zamieszkania ustala się na podstawie paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość. Niemniej pewne wątpliwości mogą budzić paszporty Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wydane przed zakończeniem okresu przejściowego. Wynika to z tego, że pozostają one ważnymi dokumentami podróży po zakończeniu okresu przejściowego.

Dla potrzeb systemu TAX FREE ustalenie stałego miejsca zamieszkania podróznym posługujących się paszportami Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o ile to możliwe, może nastąpić dodatkowo w oparciu o inne posiadane przez tych podróznym dokumenty, na podstawie których można by potwierdzić czy jest to podróznym z Wielkiej Brytanii czy też z Irlandii Północnej.